

Sammakkoeläimet ja matelijat

□

Sisällys

- [1 SAMMAKKOELÄIMET](#)
 - [1.1 HÄNNÄLLISET](#)
 - [1.1.1 VESILISKO](#)
 - [1.1.2 RUPILISKO](#)
 - [1.2 HÄNNÄTTÖMÄT](#)
 - [1.2.1 SAMMAKKO](#)
 - [1.2.2 VIITASAMMAKKO](#)
 - [1.2.3 RUPIKONNA](#)
 - [1.2.4 MÖLYSAMMAKKO](#)
 - [1.2.5 VIHHERKONNA](#)
- [2 MATELIJAT](#)
 - [2.1 KYÄ](#)
 - [2.2 RANTAKÄÄRME](#)
 - [2.3 KANGASKÄÄRME](#)
 - [2.4 VASKITSA](#)
 - [2.5 SISILISKO](#)

SAMMAKKOELÄIMET

Sammakkoeläimet hengittävät keuhkoilla.. Kutuvaihe ei happamassa vedessä --> sitten kuivalla. Parittelussa osa kuolee. Naaraat kookkaampia.

HÄNNÄLLISET

- Salamannerit

VESILISKO

Rauhoitettu. Vedessä. Etelä - Keski-Suomi kasvukauden pituuden mukaan.

RUPILISKO

Rauhoitettu. Harvinainen. Ahvenanmaa ja Itä-Suomi.

HÄNNÄTTÖMÄT

SAMMAKKO

Rauhoitettu. Kurnuttaa, vatsa marmorikuvioinen, kuono pyöreä, sisemmän takavarpaan alapinnan pehmeä kyhmy alle 1/3 pituudesta. Sammakkoa voi paritella samanaikaisesti useampi. Vanhemmat elävät talvella vedessä. Sammakot ovat ihmisen sukua, vedenpaisumuksessa hukkuneiden ihmisten jälkeläisiä. Niillä on viisi sormea ja jos kääntää sammakon selälleen, panee se kätensä ristiin.

(Uusikirkko Vpl. 1938)

VIITASAMMAKKO

Rauhoitettu. Yleensä uros pulputtaa. Yleisempi, vatsa tasaisen vaalea, kuono terävä, silmän takana tummaa. Kova kyhmy vähintään 1/2 varpaan pituudesta. Kudun hyytelöä vähemmän.

RUPIKONNA

Rauhoitettu. Yleensä kävelee, kuusirajan korkeudelle, ei ruoaksi, ei myrkyllinen, ihosta erittyy silmiä ärsyttävää ainetta. Mätimunat ketjuna.

MÖLYSAMMAKKO

Porvoo, ei enää sielläkään.

VIHERKONNA

Kotka.

MATELIJAT

Vaihtolämpöisiä. Lämpötilan laskiessa alle +10 Celsius asteen siirtyvät koloihin. Horrostamissyvyyden lämpötila ei laske alle -2 asteen. Menevät koloihin eri aikaan --> eivät syö toisiaan. Ovovivibaarisia sisilisko, vaskitsa ja kangaskäärme, jotka synnyttävät eläviä poikasia. Munat kuoriutuvat jo sisällä. Kielellä hajuaistimus à hajumolekyylit menevät kitalakeen Jacobsonin elimelle.

Kun J. oli luonut kaikki luomansa, piru tuli hänen luokseen ja pyysi maata sata syltä kanttiinsa hallitakseen sitä mielensä mukaan. Ei luvannut L., vaikka piru pienensi vaatimustaan syli syleltä. Viimein kun piru pyysi vain yhtä seipäänreiän suuruista alaa, J. suostui hänen pyyntöönsä. Kun sitten seipäällä lyötiin reikä maahan, niin piru alkoi purkaa siitä maan päälle sääskiä, karpäsiä, paarmoja, sisiliskoja, sammakoita ja käärmeitä. Viimein L. huomasi näistä pirun luomista koituvan kiusaa omille luomillee ja tukkesi reiän jääpuraksella. Mutta kun jääpuras aina keväällä sulaa, niin reikä aukenee aina kesäksi auki, jolloin siitä aina joka kesä nousee uusia, vaikka nämä pirunluomat aina talvella jäätyvät ja kuolevat. (Kivijärvi 1935)

KYY

Ei rauhoitettu. Puurajalle asti. Silmä ei pyöreä, pää terävänäinen, suomut samankokoiset, myös musta. Tappaa, sitten syö, vihollisia hiiri- ja varpushaukka, siili. Keskiarvopituus 50 cm, SE 94 cm. Ikä jopa 20 v.

RANTAKÄÄRME

Rauhoitettu. Silmä pyöreä, pää leveä, suomut erikokoisia, musta, niskassa mahdollisesti kaksi punertavaa täplää. Syö elävältä, voi erittää pahaa hajua peräpästä. SE 134 cm.

KANGASKÄÄRME

Rauhoitettu. Ahvenanmaa, hiekkapohjainen maa. Silmä pyöreä, suomut erikokoisia, selkä täplikäs.

VASKITSA

l. hauraskäärme. Rauhoitettu. Yleensä maanteillä, aamu-iltahämärä. Pudottaa hännän. Poikasia noin 10. Ikä jopa yli 35 vuotta.

SISILISKO

Rauhoitettu. Asuu koko maassa maalla, maailman pohjoisin matelija. Pyöreässä hännässä vararavintoa talveksi. Urokset tappelevat. Kohtelevat naarasta kovakouraisesti, josta jää jäljet. Vihollisia linnut ja kyy.